

Asserbo Vandværk - Nyhedsbrev nr. 18

Vi har – fortsat – en god vandkvalitet i Asserbo Vandværk

Vores vandværk tager de analyser, der er påkrævet for at sikre en betryggende vandkvalitet. Helt generelt er vores vand af god kvalitet og er på grund af boringernes beliggenhed i skov, mindre påvirket af pesticider og de andre stoffer der er fokus på. Senest er PFAS-stofferne begyndt at fylde meget i den offentlige debat om udfordringerne i vores vandkvalitet i Danmark. Fra 2022 skal vi screene vandet for en række af disse stoffer også. Der er ikke forekomster i vores drikkevand.

Der er konstateret en forekomst af PFOS (et af stofferne i PFAS) i en såkaldt monitoringsboring i Tisvilde Hegn. Denne boring bruges ikke til indvinding af drikkevand, men er en del af den nationale grundvandsovervågning (en såkaldt GRUMO boring). Vandværkets bestyrelse har siden sommeren 2022 været i dialog med Gribskov Kommune og Region Hovedstaden om betydningen af denne måling for at få et indtryk af eventuelle risici. Der er ikke aktuelt tegn på risici for vores drikkevand, men vi tager dels løbende de screeninger for PFAS-stofferne, som vi skal, og dertil er vi i tæt dialog med kommune og region om tolkningen af dette – indtil videre ene – måleresultat fra 2021.

Vandspild er ærgerligt...

Det er i sagens natur bedre at have et lille, end et stort, vandspild. Det kan dog ikke helt undgås. Vandværket udsendte i december en del SMS-beskeder til andelshaverne om øget vandspild. Der er tale om en helt traditionel problemstilling, hvilket dog ikke gør problemet mindre ærgerligt. Vi har mange sommerhuse, og det er vigtigt, at man lukker for vandet i målerbrønden, når man ikke bruger sommerhuset. Det ved de fleste, men det er ikke os alle, der lige husker det. I december gik det rigtigt galt i mange sommerhusområder, da der var vejromslag mellem hård frost og tøvejr, som risikerer at ende med sprængte målere og rør. Det skete denne vinter i et alt for stort omfang. Derfor var der mange SMS'er i omløb, hvilket heldigvis resulterede i, at vandspildet kom under kontrol.

Vandspild er dumt af tre grunde:

- Rent drikkevand er en kritisk ressource, der ikke bare skal smides væk.
- Hvis vores vandspild på ledningsnettet er højere end 10 procent, bliver det dyrt. Så rammes vi af en strafafgift til staten. Hold derfor gerne øje med våde pletter, små samlinger af vand og evt. andre steder, hvor det ikke lige tørrer igen. Der kan være en utæt ledning i nærheden.
- Den enkelte forbruger hæfter for vandspild på egen matrikel, og regningen for det spildte vand tilfalder derfor også forbruger selv.

Vi har på hjemmesiden givet råd og vink ift. at undgå vandspild, og både vores driftsleder og administrator hjælper gerne med vejledning i lukning og åbning.

Det kan ikke siges og skrives ofte nok: **Husk** altid at lukke for vandet i målerbrønden, når sommerhuset forlades, også selvom det blot måtte være for en kortere periode.

Asserbo Vandværk sammenlignet med andre vandværker

I november 2022 udkom analysen "Drikkevand på tværs", der på en række punkter sammenligner vandforsyningerne i Gribskov Kommune. Analysen er udarbejdet af [DTU Sustain](#), *Institut for Miljø- og Ressourceteknologi*, i samarbejde med Gribskov Kommune og finansieret af Region Hovedstaden. Link til analysen er her: [Drikkevand på tværs | Gribskov.dk](#).

Nedenfor er der blot peget på enkelte af de – mange – data, der er i analysen:

- Vores vandspild ligger omkring 6% (2021), hvilket er under gennemsnittet, som opgjort af DANVA ([Dansk Vand- og Spildevandsforening](#)) er på 7%.
- Elforbruget ift. produceret vandmængde ligger på landsgennemsnittet.
- Vandprisen for de 14 forsyninger i Gribskov Kommune varierer fra 22 til 38 kr. inkl. moms pr. m³ med et gennemsnit på ca. 28 kr. – vi ligger på 28 kr., hvilket dog er over landsgennemsnittet på 24 kr.
- Vores drifts-, administrations- og personaleomkostninger ligger et pænt stykke under gennemsnittet for de 14 vandværker i kommunen.
- Endeligt kan vi konstatere, at vi er det vandværk i kommunen, hvor generalforsamlingen er bedst besøgt.

Dette er kun et mindre udpluk fra analysen, som du selv kan gå på opdagelse i [her](#).

Pas godt på vores vandværk

Vi har været bekymrede for sikkerheden omkring vores vandværk i skoven – særligt brandsikkerheden. Vandværket ligger på en grund, som vi har lejet af Naturstyrelsen. Til trods for det har Naturstyrelsen accepteret, at der er blevet opført en stor træbygning (et 'madpakkehus') på vores matrikel, uden at have rådført sig med os som lejere. Madpakkehuset ligger meget tæt på vandværksbygningen, og bliver brugt til overnatning med tilhørende bål. Desværre har vi ofte set, at der er blevet tændt store bål med 3-4 meter høje flammer, og at bålene bliver forladt uden at blive slukket. Det sker også tit, at der holdes store fester, og der har også været begået hærværk. Senest var der en større brand den 24.06.2022, hvor det store shelter udbrændte. Vores vandværksbygning har nylagt tagpap, er beklædt med træ og ligger meget tæt på shelterpladsen. Så samlet set er der en betydelig risiko for, at vores drift og forsyningssikkerhed kan blive sat ud af spillet af hærværk o.l. Asserbo Vandværk forsyner i højsæsonen op til 5.000 forbrugere, og mulighederne for en længerevarende nødforsyning er meget begrænsede i tilfælde af nedbrud.

Bestyrelsen bad derfor om et møde med Naturstyrelsen om, hvordan vi kan øge sikkerheden omkring vores installationer. Vi mødtes ved vandværket og havde en konstruktiv snak, som førte til, at Naturstyrelsen gav tilsagn om at fjerne Madpakkehuset, der ligger op til vandværket. Desuden vil de bygge 3-4 små shelters på området, men ikke så tæt på værket, som det nuværende. De har lovet at sende deres forslag til os inden, så vi kan komme med vores kommentarer til det. Vi vurderer, at det er en OK løsning for vandværkets sikkerhed.

Nu bliver vores vandværk tidssvarende og langtidsholdbart

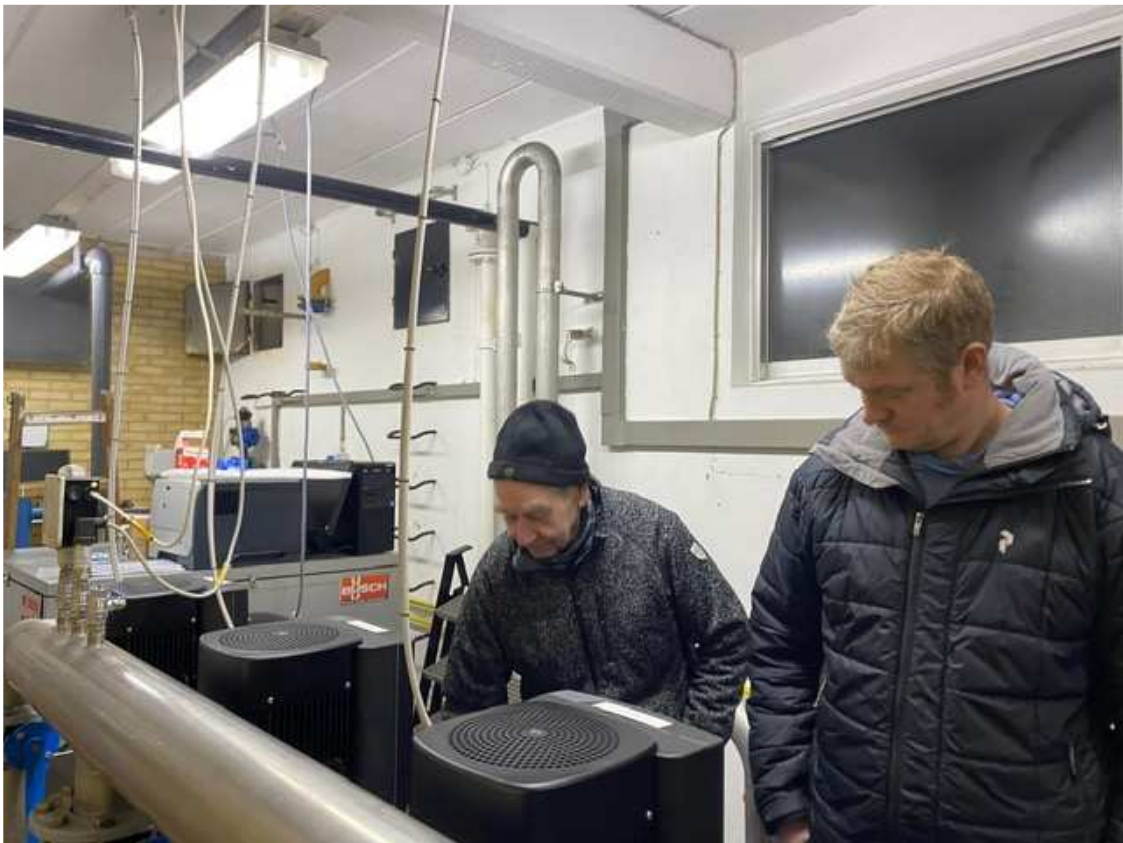
Her kan du læse om vores aktuelle reoveringsarbejder på vandværket – og det er mange! Til gengæld kan vandværket så holde i minimum 10 år endnu. Alt arbejdet forventes færdigt i løbet af marts måned.

Ledningsarbejde ved rentvandstanken

Inde på vandværket

Inde på vandværket

Boring i hegnet

Arbejdet med at renovere rentvandstanken er nu godt i gang. Det er både en central del af vedligeholdelsen på vandværket, som ikke foretages særligt ofte; og det er en større investering, som har været aftalt og budgetteret længe i vores 10-års investeringsplan.

Det er vores driftsleder Christian Bagger, som står for at gennemføre arbejdet. Så vidt vi ved, har der ikke været udført tankinspektion siden 2011. Dette bør udføres hvert 8.-10. år, så det er på høje tid. Samtidig er rørene gennem tanken lavet af jern, som kan ruste, og derfor udgør en stor risiko for utætheder og dermed driftsstop. Det gælder både for råvandsrørene, der leder vand ind i værket fra boringerne, og for rentvandsrørene, som leder vand ud af værket til forbrugerne.

Vores vandværk er i sagens natur lukket imens, og vi kører på vand fra primært Asserbo By Vandværk og lidt fra Baunehøj Vandværk i perioden, indtil arbejdet er fuldført. Da en reparation af det omfang tager uger, skal det laves om vinteren, hvor forbruget er lavere. Om sommeren kan ringforbindelserne (med vand fra de andre vandværker) ikke forsyne os med tryk, da der bruges meget mere vand i sommerperioden.

Da rentvandstanken var blevet tørlagt og inspiceret, blev det klart, at der var andre ting, der skulle repareres og/eller udskiftes. Desuden er det elementer, som det vil være smart og billigt at vedligeholde, når tanke og rør alligevel er tørt og ude af drift. Dette vil yderligere sikre vandværkets drift i mange år fremover. Det gælder f.eks. ældre målere, ventiler og haner, som forudsætter, at værket er lukket. Derfor er det hensigtsmæssigt at gøre det nu. Desuden kan en upræcis og gammel måler være skyld i, at der måske er målt et for højt vandspild i selve vandværket. Det har dog intet at gøre med det vandspild, som vi oplevede i december, som resultat af frostsprængninger.

Vi får et nyt, effektivt styresystem

Vi er i samme ombæring ved at installere et nyt styresystem: SRO fra Blue Control. SRO er en forkortelse for Styring, Regulering og Overvågning.

SRO-anlæg er et elektronisk system, der kan styre, regulere og overvåge et automatiseret anlæg, som vores vandværk.

[Blue Control](#) er et dansk firma, der leverer løsninger til vandværker i Danmark. Det kan gøre driften af vores vandværk mere effektiv og energibesparende, f.eks. ved at indvinde og producere vand på tidspunkter, hvor strømmen er billigst.

Ny sikker strømforsyning

Vores nye nødstrømsgenerator er også ved at blive installeret. Den vil sikre, at vi kan blive ved med at levere vand, selv når der er strømnedbrud i området omkring vandværket. Det er et forsikringskrav, at nødstrømsgeneratoren monteres på et fundament. Samtidig med fundamentet beklæder vi med træ, som på vandværksbygningen, og lægger fliser fra trappen til vandværkets indgangsdør.

Bestyrelsen klæder sig ordentligt på ...

Søndag den 5. februar holdt bestyrelsen et heldagsmøde for at klæde os ordentligt på til at varetage vores rolle, som ansvarlig ledelse for vandværket. En del af bestyrelsesmedlemmerne og suppleanterne indtrådte i bestyrelsen sidste år. Derfor startede vi med at aflægge et besøg i skoven til en af vores borer og selve vandværket, hvor vi fik en grundig og sagkyndig introduktion leveret af driftsleder Christian Bagger.

Skovturen blev fulgt op af to fyldige og spændende faglige oplæg omkring vandkvalitet:

- **Walter Brüsich** fra Dansk Naturfredningsforening (og andelshaver i Asserbo Vandværk): Beskeden herfra var tydelig: Danmark risikerer at løbe tør for rent drikkevand. Der er rester af pesticider i over halvdelen af de aktive drikkevandsboringer i Danmark. Samtidig er forurening med PFAS en voksende bekymring. Det gælder også hos os, som du kan læse om øverst i nyhedsbrevet: Der var PFAS-forekomster i de målinger, der for år tilbage blev foretaget tæt på vores borer.
- **Morten Due** fra [DonsLab](#), som løbende laver analyser af vores vand, præsenterede et oplæg om forureningsrisici af vores vand, om nuværende krav og en kommende Drikkevandsbekendtgørelse iht. EU-drikkevandsdirektiv, samt om muligheden for at lave en risikovurdering og skræddersy et særligt analyseprogram, tilpasset vores vandværks særlige betingelser. Det betyder, at vi kan omlægge de omkostninger, som vi bruger til vandanalyser til at fokusere på de særlige parametre, der er relevante for vores vand. På baggrund af DonsLabs forslag vil bestyrelsen undersøge muligheden for at gennemføre nye analyser for bl.a. PFAS/PFOS i monitoringsboringen, hvor det tidligere har været påvist. Det kunne tjene som nødvendigt datainput til en egentlig risikovurdering af vores vandkvalitet.

Vores penge: Budget og takstblad for 2023 – hvad kommer vi til at bruge penge på i 2023, og hvad koster det?

Den gode nyhed er, at der ikke ændres ikke på m3-prisen eller det faste bidrag. Der kommer kun nogle mindre stigninger på tilslutningsbidraget og enkelte gebyrer. Bestyrelsen har besluttet, at der fremover aflæses vandmålere 2 gange årligt, først i juli pr. 30/6 og først i januar pr. 31/12. På den måde kan vi 2 gange årligt holde øje med og give besked om spild hos forbrugerne og kontrollere eget spild på ledningsnettet. Ekstraudgiften til dette kan vi holde inden for det aktuelle budget, så det giver ingen prisstigning. Se det fulde takstblad [her](#).

Besøg vores vandværk på Vandets Dag den 22. marts 2023

Vandets Dag er en FN-temadag, der finder sted hvert år den 22. marts for at sætte fokus på drikkevandet. Dagen blev først formelt foreslået i Agenda 21 fra FN's konference for miljø og udvikling i Rio de Janeiro i 1992 og derefter vedtaget på FN's generalforsamling samme år. Den er efterfølgende blevet afholdt siden 1993.

Vores vandværk holder **åbent hus den 22. marts kl. 16.00-18.00**, hvor du kan komme og se vandværket, høre lidt om vandkvalitet og vandværksdrift, og møde bestyrelsen. Tag familien med!

Bestyrelsens mødeplan

Bestyrelsen holder sine næste møder i marts og i maj – skriv, hvis du har noget på sinde:

- Tirsdag den 7. marts
- Onsdag den 10. maj

Generalforsamling 2023

HUSK vores generalforsamling:

- Fredag den 16. juni kl. 19.00

i Ramløse Forsamlingshus, Frederiksværkvej 75, Ramløse. Der vil være indskrivning fra kl. 18.00.

o o o o o

Læs vores tidligere nyhedsbreve [her](#).

Hvis du har ønsker til emner, som du gerne vil læse om i vores nyhedsbrev, så skriv fluks til:
info@asserbovand.dk.

*Dette nyhedsbrev er forfattet af Tonny Johansen, formand, og Lisbet Fich, sekretær.
Fotos: Kristian Krogsgaard / Lisbet Fich.*